

Mulgimaa elamuskeskuse ideekonkurss

Hanke viitenumber 188639

ŽÜRII PROTOKOLL

ŽÜRII KOOSSEIS:

Maido Ruusmann, žürii esimees, Mulgi Kultuuri Instituut
Alar Karu, Mulgi Kultuuri Instituut – ei osalenud koosolekul
Jaanis Ilves, Mulgi Kultuuri Instituut
Karin Bachmann, Eesti Arhitektide Liit
Joel Kopli, Eesti Arhitektide Liit
Urmo Vaikla, Eesti Sisearhitektide Liit
Raul Vaiksoo, Eesti Arhitektide Liit

Protokollis: Ingrid Kormašov

KOOSOLEKU TOIMUMISAEG:

06.09.2017 10:30 – 14:20

KOHT: Rahvusraamatukogu, Tõnismägi 2, Tallinn

Võistluse eesmärk:

Mulgimaa elamuskeskus soovitakse rajada Sooglemäe maaüksusele, mis asub Ala külas, Helme vallas Valgamaal. Elamuskeskuse ideekonkursiga soovitakse leida terviklik ruumiline ja arhitektuuriline lahendus, mis vastab keskuse neljale põhiväärtusele:

1. Elamuskeskus on (füüsiline) maamärk nii mulkidele kui ka kogu piirkonnale.
2. Elamuskeskuses on seotud mulgi lugu ja mütoloogia.
3. Elamuskeskus on eksperimenteeriv, arenev ja kaasav
4. Elamuskeskuse põhiväärtus on nutikus, mis on kogu keskuse tegevust ühendav põhiväärtus, mis tuleneb mulkide ajalooliselt tuntud iseloomujoonest, mis on olnud aluseks mulkide jõukusele, hariduse omandamisele, tarkusele ja mõjuvõimule. Keskuses on nutikaid lahendusi kasutatud kõikides energiasäästlikes hoonetes, rajatistes ja atraktsioonides, interaktiivsetes ekspositsioonides, programmides jms.

Ideekonkursiga soovib Mulgi Kultuuri Instituut (MKI) leida lahenduse, kus neli mainitud põhiväärtust on läbivalt kajastatud.

Oluliseks peetakse ka seda, et MKI ei soovi rajada traditsioonilist (vabaõhu)muuseumi, vaid elamusi pakkuvat külastuskohta, kuhu tahavad tulla külastajad ka välisriikidest. Külastuselamuse oluliseks tõmbenumbriks peab olema keskuse ruumiline ning arhitektuurne lahendus.

Võistluse tähtajaks 29.08.2017 kell 16:00 esitati 5 ideekavandit, mis kõik kvalifitseerusid.

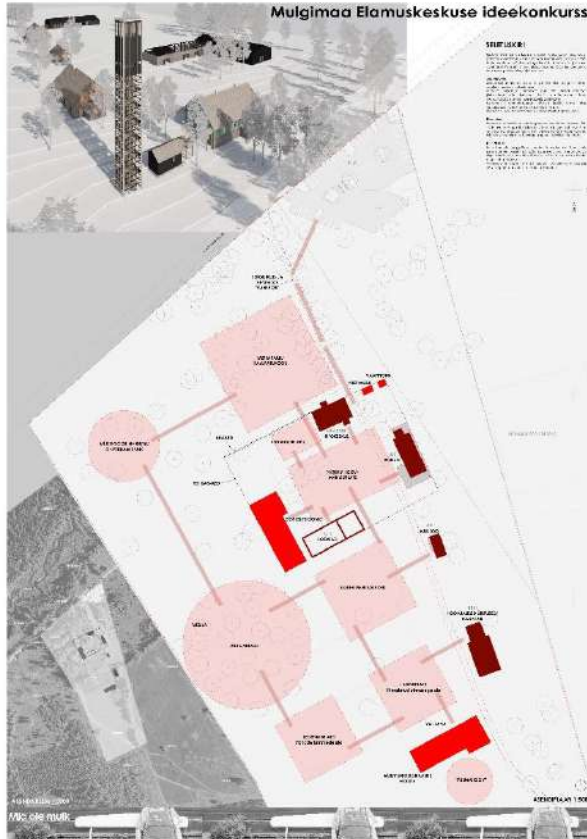
Võistluse žürii hindas võistlustööde arhitektuurset vastavust järgmistele kriteeriumitele:

- 1) Kavandatava hoonekompleksi ja selle ümbruse kontseptuaalse idee selgus ning planeeringulise lahenduse vastavus tellija lähteülesandele;
- 2) Uute hoonemahtude sidumine olemasoleva väärtusliku maastiku ja ehitistega ning nende lahenduste arhitektuurne kvaliteet;
- 3) Eri hoonete sise- ja välisruumi lahenduste funktsionaalsus ning vastavus tellija lähteülesandele;
- 4) Majanduslikult otstarbeka ehitamise, energiatõhususe, traditsioone arvestava mõistliku konstruktsiooni- ja materjalivaliku ning muude praktiliste eesmärkide arvestamine.

HINNANGUD IDEEKAVANDITELE:

/kavandite järjestus on alfabeetiline/

MIA OLE MULK

Keskusele lähenemine mööda olemasolevat teed on sobiv ning rahulik lahendus. Keskuse aiaga piiramine ei ole vajalik; samuti ei tundu vajalik eraldi piletimüügi kioski lisamine, kui sama funktsiooni võiks täita häärber, kuhu oleks võimalik lisaks piletimüügile lisada veel mitmeid toetavaid funktsioone. Teeäärne asfaltplats tundub liialt mastaapne.

Tallihoone jätmine loomadele tundub põnev idee. Samuti selle varemelik käsitlus. Sümpaatne on ka idee teha ekspositsioonide jaoks uus hoone, mis oleks kindlasti soodsam lahendus kui vana hoone rekonstrueerimine aastaringi toimivaks hooneks.

Multifunktsionaalse hoone arhitektuurne lahendus mõjub kohmakalt ning ei sobitu ansambelisse.

Töö plussiks on, et keskus paistab kaugele: vaatetorn tõmbab rahvast ligi, paiknedes ideaalsel kohal, kõrgendikul. Asendiplaan on veidi kaootiline, pillutatud.

Autorid on püüdnud luua suurendatud õue, see ei ole päris terviklik, tekivad eraldi plokid. Loomade ala ja interaktiivne ala paiknevad kõrvuti. Samas on sümpaatne, et loomade kohaletoomisele on mõeldud, samuti on hea eksperimentaalpõllu idee ja muud nn tegevusalad. Siin on mitmeid toreid nippe küllastajate kaasamiseks.

MULGI DNA

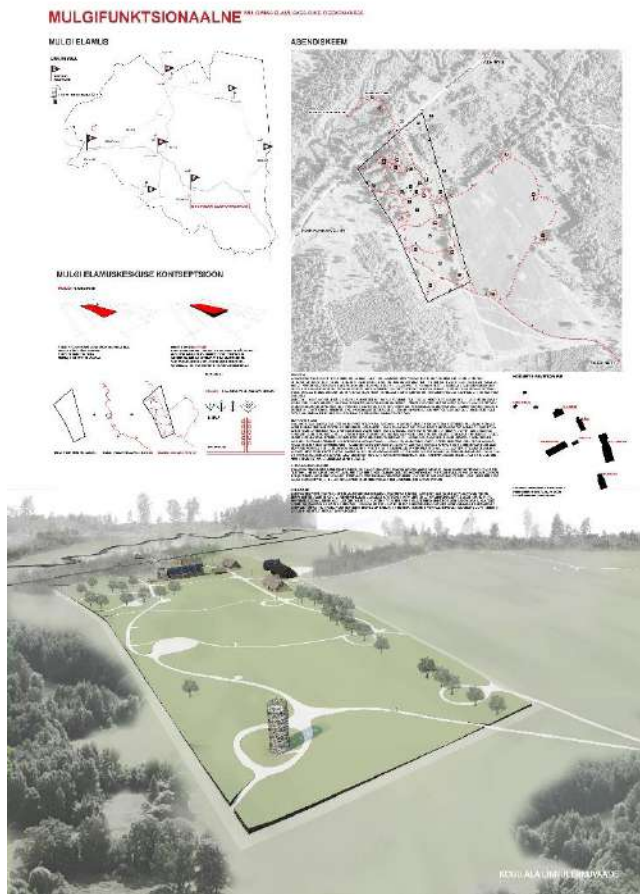

Selle töö puhul on ümbrus kõige paremini läbi töötatud, maastiku kasutamine põhjalikult läbi mõeldud: koridor läbi suure põllu, parklast keskusele lähenemise loogika, tsoneeritud alad, tiik - kompleks on hästi seatud. Ka väliürituste ala on siin keskusega õnnestunult kokku pandud.

Säilib vana hoonestus ja uus eristub. Maastikusse peidetud ning krundi tagumisse otsa paigutatud seminarihoone on põnev ent samas ootaks sellise liigutuse juures suuremat efekti - atraktorit, mis annab enda olemasolust märku kaugemale. Tekib küsimus, kas on mõtet kallist arhitektuuri maa alla peita? Žürii hinnangul on võistlustöö suureks puuduseks uue hoone ehitamise kõrge hind. Samuti ei ole kõige õnnestunud hoone plaanilahendus.

Mulgi nutikusega seostub õhupalli kasutamine, see on üles tõstetuna kaugelt näha ja aitab püüda juhuslikku külastajat.

MULGIFUNKTSIONAALNE

Töö suurim tugevus on olemasolevate ja uute, lisatavate hoonete hea omavaheline suhe / paiknemine. Tekib terviklikult hoomatav ansambel, mida toetab ka uute hoonete valitud mahuline keel. Iga hoone kannab endas unikaalset karakterit, ent kokku moodustub tajutav tervik.

Ideekavand püüab aktiveerida kogu krundi ja krundi lähiümbrust, kaasates ühtlasi Õhne jõe. Teel paiknevad installatsioonid lisavad jalutamisele põnevust.

Multifunktsionaalse hoone asukoht on teiste töödega võrreldes kõige parem, plaaniliselt kõige seotum, läbimõeldum. Hoonet saab vajadusel avada mõlemale poole, samas üks pool ei sega teist. Uue multifunktsionaalse hoone juures meeldib, et suur hoonemaht on jagatud kaheks.

Kontseptsioonina on krundi piiri tõstmine tore, aga kuidas see looduses töötab? Praegu pakutud lahendus eeldab mahukaid pinnaseteid ja näib, et tulemus ei pruugi jääda inimese tasandilt piisavalt hoomatav.

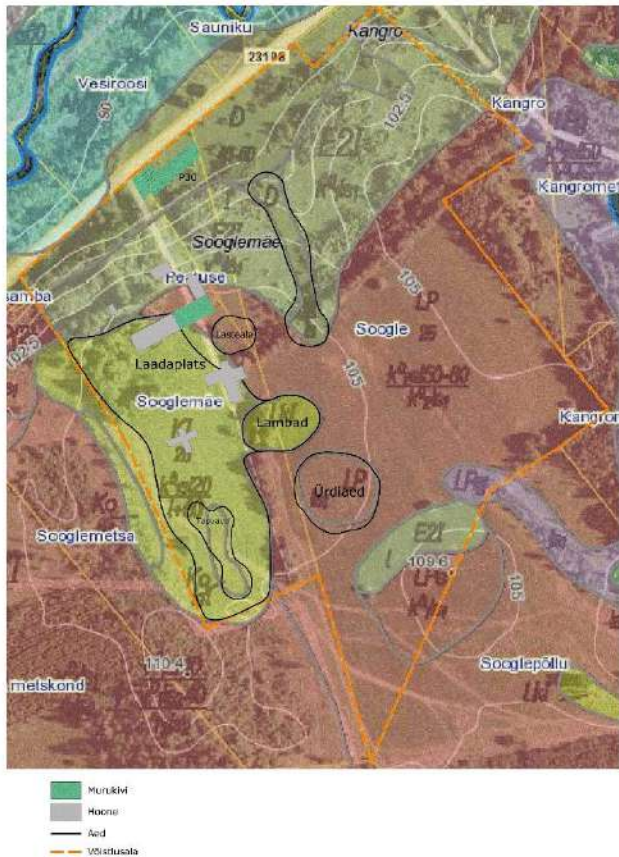
Ekspositsioonihoonete idee on hea: väike maja, mille ümber suurem maja, annab juurde seinapinda (ekspositsioonipinda), põnevaid sopppe. Päikesepaneelide kaudu saaks siin veelgi mulgi nutikust näidata, lisaks nende funktsioonile, nt välja mõeldes legendi, kuidas hoone vajaliku energia ise toodab.

Parkla asukoha ja sealt ligipääsu keskusele saaks paremini lahendada. Sõidutee võiks lõppeda ürituste väliala juures.

SIIRDERUUM

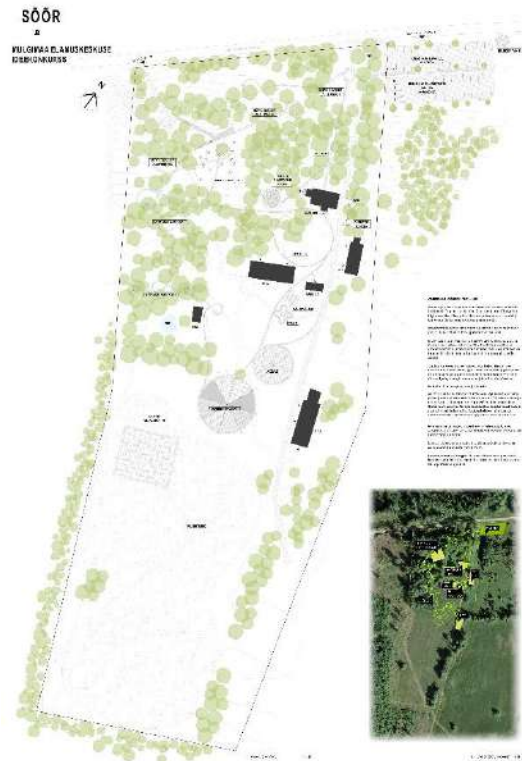
MULGI KULTUURI KESKUS SOOGLEMÄEL

SIIRDERUUM

Žürii hinnangul on tegemist võistluse nõrgima tööga, kahjuks on see poolik, lõpetamata. Rehi ümberhitamine multifunktsionaalseks hooneks on keeruline ja rahaliselt kulukas. Siin leidub häid mõtteid, nagu näiteks vana hoone paigutamine uue kesta sisse. Puudub selge asendiplaan, nõuab kõvasti süvenemist, et tööst aru saada. Seletuskirja kirjandilik stiil oli žüriile põnevaks lugemiseks.

SÕÕR

Korralikult läbi lahendatud võistlustöö. Seminarihoone on paigutatud kavalalt nõlva sisse, tänava lähedale, mis teeb ta möödasõitjale nähtavaks ja kutsub oma põneva lahenduse tõttu peatuma. Kuna tegemist on multifunktsionaalse hoonega, kus lisaks seminaridele peab olema võimalik korraldada ka teistlaadi üritusi, toob žürii puudusena välja, et siin ei teki mugavat väliala, mis oleks vajalik näiteks pulmade korraldamisel. Samuti keerab hoone selja ülejäänud hoonetele, mis ei aita kaasa kogu keskuse terviklikule toimimisele. Multifunktsionaalne hoone võiks avaneda teisel, keskusele lähenemise suunal. Eeldatav ehitusmaksumus kõrge, mis elamuskeskuse rajamise seisukohalt on kindlaks puuduseks.

Idee rekonstrueerida olemasolevad hooned hoovi poolt võimalikult autentselt ning teiselt poolt uuenduslikult on põnev väljakutse, kuid kavandis pakutu tekitab küsimusi. Näiteks mõjub kohmakalt tallihoonele lisatud pikk vintskap.

Metsaraamatukogu onnid on põnevad ning kutsuvad.

Väliürituste ala mõte jääb segaseks.

Tegevusaladest on põnev mõte viljalabürint.

Žürii hinnang kvalifitseeritud ideekavanditele.

Teise vooru ja auhinna vääriliseks valiti järgmised tööd:

MIA OLE MULK, MULGI DNA, MULGIFUNKTSIONAALNE ja SÕÕR.

OTSUS:

Pärast arutelu ja ideekavandite võrdlemist otsustati nende järjestus konsensuslikult. Žürii otsustas määrata preemiad järgnevalt:

esimene koht 7 000 €	MULGIFUNKTSIONAALNE
II ja III koht jagamisele, a 5250 €	MULGI DNA ja SÕÕR
1 ergutuspreemia 2 500 €	MIA OLE MULK

Žürii soovitused võidutööle:

- Mõelda läbi maa tõstmise kontseptsioon ning hinnata, millises mahus seda oleks mõistlik teostada ja kas üldse.
- Õhne jõe suunaline teeharu võiks moodustada loogilise ringi, et ei peaks sama teed pidi Keskuse poole tagasi tulema
- Võiks kaaluda vaatetorni paigutamist krundi teise, Õhne jõe poolsesse külge.
- Vaadata kriitiliselt üle häärberi veranda lahendus.
- Otsida võimalusi ekspositsioonihoonet fuajee ning vabaõhulava paremaks sidumiseks.
- Multifunktsionaalse hoone juurde viiv sõidutee lõpetada enne hoonet, et ei tekiks jalakäijate ja autode ristumist.

Võitnud ideekavandite märgusõnad kuulutatakse välja 7. septembril 2017. Võitjate avalikustamine toimub 13. septembril 2017 kell 14:00 Taagepera külas, Kivimäe turismitalus.

/allkirjastatud digitaalselt/

Maido Ruusmann
Jaanis Ilves
Karin Bachmann
Joel Kopli
Urmo Vaikla
Raul Vaiksoo
Ingrid Kormašov